

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İnanç Özgürlüğü Girişiminin, “Türkiye’de Din veya İnanç Temelli Nefret Suçları 2021” raporuna göre; tespit edilebilen nefret suçlarında en fazla Aleviler, ardından Hristiyanlar, Yahudiler hedef alınmıştır. Din veya inanç temelli nefret suçlarını önlemek ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlık politikalarının önüne geçmek üzere politikalar geliştirmek, toplumda din/inanç temelli yaygın olan tekçi bakış açısını ortadan kaldırabilmek için çalışmalar yapılması amacıyla Anayasa’nın 98. ve İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

İnanç Özgürlüğü Girişimi, bir insan hakları projesi olarak yürüttüğü izleme çalışmaları kapsamında, din veya inanç temelli işlenmiş nefret suçlarının önlenmesi ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlıkların önüne geçebilmek amacıyla hazırladığı “Türkiye’de Din veya İnanç Temelli Nefret Suçları 2021” raporu yayımlamıştır. Raporda, Türkiye’nin nefret suçlarına ilişkin politikası ve 2021 yılında Türkiye’de yaşanan din veya inanç temelli nefret suçlarıyla ilgili izleme çalışmasından elde edilen veriler, uluslararası insan hakları standartları temel alınarak incelenmiştir.

Din veya inanç toplulukları, bu topluluklarla ilişkili ibadet yerleri ve başka mekanlar ile dinî, ruhani önderlere ve bu topluluklara mensup olan kişilere yönelik önyargı saikiyle işlenen nefret suçları devam etmekte ve nefret suçları çoğu zaman cezasız kalmaktadır.

Raporda; Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan 2021 yılı İnsan Hakları Eylem Planı’nda, Türk Ceza Kanunu’nda nefret suçlarına ilişkin yeni bir düzenleme yapılacağı taahhüt edildiği ve uygulama takviminde bunun için 1 yıllık süre öngörüldüğü, aradan geçen sürede 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda 4 farklı kez değişiklik yapılmasına karşın ne yazık ki nefret suçlarıyla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmadığı ifade edilmiştir. Özellikle 27 Mayıs 2022 tarihli 7406

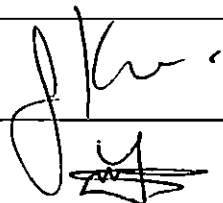
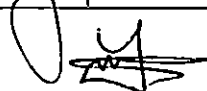
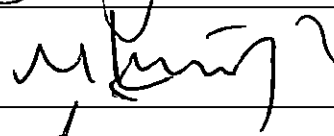
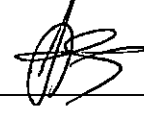
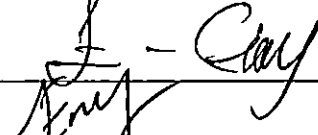
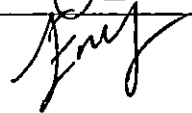
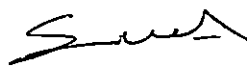
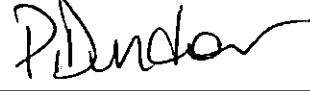
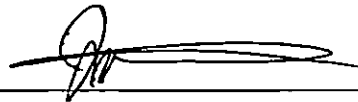
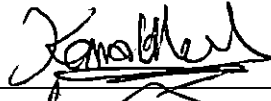
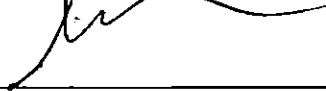
sayılı Kanun ile yapılan son değişiklikler, İnsan Hakları Eylem Planı'na ilişkin çalışmalara katkı sağlayan bir komisyon tarafından oluşturulsa da bu kanun değişikliğinde de nefret suçlarına yer verilmediğinin altı çizilmiştir. Türkiye'de halen nefret suçu mevzuatının yetersiz oluşuna dikkat çekilmiştir. Yetkililerin ivedilikle kapsamlı bir mevzuat düzenlemesi ve cezasızlık politikalarıyla mücadele için harekete geçmesi çağırısı çalışmada yer almaktadır.

AIHM içtihatlarıyla beraber, BM, Avrupa Konseyi ve AGİT'in tavsiyelerine dikkat çekilen Raporda; Ocak-Aralık 2021 tarihleri arasında din veya inançla bağlantılı önyargı saikiyle işlenmiş 29 nefret suçu veya olayı tespit edilmiştir. Buna göre, bu olayların 12'si Alevilere, 10'u Hristiyanlara, 5'i Yahudilere ve 2'si ateistlere yönelik önyargı içermektedir. Bu yaşanan nefret sularının türleri ise; ibadet yerleri veya mezarlıklara zarar verme, mala/eşyaya zarar verme, kişilere yönelik şiddet içeren saldırı, taciz ve tehdit/tehdit edici davranış olarak sınıflandırılmıştır.

Kayıt altına alınabilen ibadet yerleri veya mezarlıklara saldırılar arasında; Artvin Arhavi'deki Protestan topluluğunun tehdit edilmesi, birçok şehirde Alevilerin evlerinin işaretlenmesi, İstanbul'da Surp Garabet Ermeni Kilisesine saldırı, Manisa'da Yahudi mezarlığı tahrip edilmesi, Diyarbakır'da sinagog saldırısı ve Surp Garabet Ermeni Katolik Kilisesi'nin tahrip edilmesi, Kasturya Sinagogu'nun kapısının ateşe verilmesi, şırnak'ın Beytüşşebap ilçesindeki Marta şimoni Kilisesi'ne saldırı, Aydın Kurtuluş Kilisesi din görevlisi ve kilise topluluğunun tehdit edilmesi, Van Tuşba'daki Ermeni mezarlığının iç makineleriyle tahrip edilmesi ve İstanbul Kadıköy'de bulunan Anadolu Protestan Kilisesi'ne saldırı yer almaktadır.

Raporda kamu yetkililerine yönelik olarak verilen tavsiyeler arasında; "din veya inanç temelli nefret suçları da dahil olmak üzere tüm nefret suçlarını engellemek ve bunlarla mücadele etmek amacıyla nefret suçlarına ilişkin mevzuat düzenlenmesi, nefret sularının ayrıştırılmış bir şekilde kayıt altına alınması ve etkin soruştırma yapılması, kovuşturma ve uygun bir yaptırım uygulanması, mağdurların desteklenmesi için ihtiyaçlarına yönelik çok boyutlu tedbirler alınması, kolluk kuvvetleri ile sivil toplum ve din veya inanç toplulukları arasında bilgi paylaşımı ve iç birliğinin güçlendirilmesi, kamu yetkilileri nefret suçları ile bütünlüklü mücadele stratejisi geliştirmek amacıyla alanda uzman kişiler de dahil olmak üzere, geniş katılımlı ve şeffaf bir süreç yürütmeli, uluslararası insan hakları standartlarını temel alan bir nefret suçu mevzuatı ve politika erevesi oluşturmalı" bulunmaktadır.

Din veya inanç temelli nefret sularının ve nefret suçlarıyla ilgili cezasızlık politikalarının önüne geçmek üzere politikalar geliştirmek, bu nefret sularının ayrıştırılmış verisinin tutulmasını sağlamak ve nedenlerini ortaya çıkarabilmek için çalışmalar yapılması amacıyla Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	